

Årsrapport 2019

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens tilskudspuljer til forbedringer af kollektiv trafik og grøn transport

marts 2020

Indhold

Forord	2
Puljernes effekter	3
Pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder	4
Afsluttede projekter	4
Fremkommeligheds- og Passagerpuljerne	1
Afsluttede projekter	1
Forsøgspuljen for mere energieffektive transportløsninger	2
Afsluttede projekter	2
Pulje til supercykelstier og cykelparkering	3
Afsluttede projekter	3
Pulje til busfremkommelighed	4
Afsluttede projekter	4
Pulje til investeringer i kollektiv bustrafik	5
Afsluttede projekter	5

Forord

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen administrerer syv tilskudspuljer, hvis formål er at skabe bedre forhold for passagererne i den kollektive trafik, forbedre den kollektive trafik og mindske transportsektorens udledning af CO₂. De syv puljer er:

- Pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder
- Fremkommelighedspuljen
- Passagerpuljen
- Pulje til mere energieffektive transportløsninger
- Pulje til supercykelstier og cykelparkering
- Busfremkommelighedspuljen
- Pulje til investeringer i kollektiv bustrafik

Fremkommeligheds- og Passagerpuljen og Pulje til mere energieffektive transportløsninger blev vedtaget i aftalen om 'En grøn transportpolitik' fra januar 2009.

Pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder blev vedtaget i aftalen om 'Takstnedsættelser og investeringer til forbedring af den kollektive trafik' fra juni 2012.

Pulje til busfremkommelighed og Pulje til supercykelstier og cykelparkering (administreres i samarbejde med Vejdirektoratet) blev vedtaget i den politiske aftale 'Metro, letbane, nærbane og cykler' fra juni 2014.

Pulje til investeringer i kollektiv bustrafik blev vedtaget i aftalen om 'Bedre og billigere kollektiv trafik' i 2017.

Der er i alt givet tilsagn fra de syv puljer til 440 projekter om støtte for i alt 1,45 mia. kr. Af de 440 projekter, der har fået tilsagn, er næsten 390 projekter afsluttet eller annulleret. Med krav om medfinansiering til projekterne bliver den samlede investering til både kollektiv trafik og miljørigtige transportløsninger mere end 2 mia. kr.

Puljerne har givet mulighed for at gennemføre projekter, som sandsynligvis ikke ellers var blevet gennemført. Mange af projekterne sigter mod flere passagerer i den kollektive trafik, men har i mange tilfælde også bidraget til, at passageren oplever en bedre service på rejsen, fx i form af bedre trafikinformation. Hertil kan nævnes, at busserne ofte kommer hurtigere frem og dermed mindskes brændstofforbruget.

Pulje til supercykelstier og cykelparkering medvirker til at forbedre forholdene for cyklister og bidrager til at skabe en følelse af en bedre sammenhængende rejse. Puljen til energieffektive transportløsninger har medvirket til at udvikle en række tiltag, der mindsker den negative påvirkning af miljøet ved transport. Den seneste pulje med fokus på investeringer i den kollektive bustrafik forventes også at kunne løfte den kollektive trafik til et højere niveau.

Det er ti år siden, de første puljer blev vedtaget. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har løbende fokus på at indsamle viden og erfaringer fra projekterne – både de gode og de mindre gode. Viden og erfaringer indsamles både fra de løbende afrapporteringer samt ved at besøge nogle af projekterne.

Der blev ikke udmøntet puljer i 2019.

Puljernes effekter

Hver af puljerne er målrettet forskellige formål, fx styrke den kollektive trafik, mindske transportsektorens CO₂-udledning eller fremme cyklen som tilbringertransportmiddel til den kollektive trafik. Der er stor variation i de støttede projekter. Projekterne spænder fra ombygning af veje og busterminaler til udvikling af strategier og forsøg med billettyper og teknologiudvikling. For at styrke viden om sektoren og projekternes effekter er der udarbejdet en række evalueringer.

I oktober 2019 offentliggjorde Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen en større analyse af kollektiv trafik i yderområder. Analysen viste, at en kombination af store afstande, lav befolkningstæthed og forholdsvis mange personbiler betyder, at konventionel busdrift har svære vilkår, og i nogle tilfælde ikke længere er den oplagte løsning. Mulighederne for væsentligt at forbedre den kollektive transport i yderområderne inden for de givne rammer er ifølge analysen begrænsede. Analysen omfattede også en evaluering af yderpuljen. Evalueringen byggede på en survey blandt dem, der har modtaget tilskud fra puljen. Ifølge besvarelserne har projekterne især bidraget til et forbedret kollektivt trafikudbud i yderområderne, til at øge fokus på den kollektive trafik i lokalområdet, og til at gøre brugerne af den kollektive trafik mere tilfredse. Derimod ses en beskeden stigning i passagertallet, og det er svært at vurdere, om en sådan er direkte henførbart til projektet.

Tilsvarende konklusioner er fundet i tidligere evalueringer.

I en effektevaluering fra april 2016 af Fremkommeligheds- og Passager-puljerne fremhæves det, at projekternes tiltag på kort sigt har kunnet forbedre det kollektive trafikprodukt med bedre fremkommelighed for busserne og bedre service for passagererne, med en øget passagertilfredshed til følge. På længere sigt har tiltagene ydermere betydet en fastholdelse af passagerer, og at der er flere passagerer i den kollektive trafik, end der ellers ville have været.

I en resultatundersøgelse fra juni 2015 for Pulje til mere energieffektive transportløsninger er det konkluderet, at flere af teknologiudviklingsprojekterne har vist sig at være levedygtige efter projektperiodens ophør, og der har i denne type projekter også vist sig et potentiale for at skabe nye grønne jobs. Forsøgspuljens midler har spillet en væsentlig rolle for udviklingen i sektoren, da det giver mulighed for at afprøve projekter, som man på forhånd ikke kender effekten af.

Denne årsrapport er en oversigt over de syv puljers formål samt over antallet af afsluttede projekter. Ønskes en mere dybdegående læsning af projekternes effekter, henvises der til de nævnte evalueringsrapporter, som kan findes på Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens hjemmeside, www.tbst.dk

God læselyst!

Lise Aaen Kobberholm

Vicedirektør

Pulje til forbedring af kollektiv trafik i yderområder

Puljen til forbedring af kollektiv trafik i yderområder blev vedtaget i aftalen om 'Takstnedsættelser og investeringer til forbedring af den kollektive trafik' fra juni 2012. I puljen blev der oprindeligt afsat 57 mio. kr. pr. år i perioden 2013-2017.

Puljen blev herefter forlænget med en ekstra ansøgningsrunde i 2018, hvor der var afsat 31 mio. kr.

I alt har 91 projekter fået støtte i puljens seks ansøgningsrunder. Disse projekter er støttet med i alt 195,4 mio. kr. Det er således ikke alle afsatte midler, der er udmøntet.

Formålet med puljen til forbedring af den kollektive trafik i yderområder er at styrke den kollektive trafik i områder, hvor passagergrundlaget er svagt. Der er givet støtte til udvikling af nye ruter, herunder driftsstøtte i op til 2 år samt opstartsomkostninger og investeringer i infrastruktur. Disse tiltag styrker og forbedrer passagerernes transportmuligheder inden for den kollektive trafik i yderområderne.

Projekterne spænder fra forsøg med nye ruter til forbedret rejseinformation, men har det tilfælles, at de styrker den kollektive trafik i yderområderne.

Billede: Cykelparkering ved Hessel St.

Der er uddelt midler til projekter flere steder i landet. Eksempelvis har FlexDanmark fået støtte til projektet "Den samlede rejse", der ved opslag på rejseplanen.dk giver passageren rejsemuligheder, som inkluderer ikke kun den kollektive trafik, men også taxi og flextrafik. En del kommuner har fået driftsstøtte til nye busruter i op til 2 år, og herudover er der givet støtte til forbedret trafikinformation flere steder i landet.

I 2018 udarbejdede styrelsen en foreløbig evaluering af puljens afsluttede projekter.

Afsluttede projekter

Indtil videre er 51 projekter afsluttet, mens 15 projekter er annulleret. Af nyligt gennemførte projekter kan nævnes 'Hessel St. – den attraktive letbane-station' ved Grenaa, 'Opgradering af kollektiv trafik til/fra Rønmø' og 'Bedre kollektiv trafik i Stevn's Kommune'.

Fremkommeligheds- og Passagerpuljerne

Som led i trafikforliget "Aftale om en grøn transportpolitik" af 29. januar 2009 blev der etableret to puljer til at forbedre den kollektive busstrafik.

Midlerne fra Fremkommeligheds- og Passagerpuljerne er uddelt i forbindelse med de planlagte ansøgningsrunder. Der var i alt 6 ansøgningsrunder for Passagerpuljen i perioden 2009-2011, mens der var 7 ansøgningsrunder for Fremkommelighedspuljen i perioden 2009-2013. Der er i løbet af de to puljers levetid meddelt tilsagn om støtte til i alt 235 projekter, og størstedelen af disse projekter er nu afsluttede.

Fra Fremkommelighedspuljen er der meddelt tilsagn om projektstøtte for i alt 468 mio. kr. Fra Passagerpuljen er der meddelt tilsagn om støtte for 194 mio. kr. Medregnet ansøgernes egen investering er der tale om en investering i sektoren på over 1 mia. kr. som følge af de to puljer.

Billede: Ny stationsforplads i Kolding

Afsluttede projekter

Indtil videre er 232 af de støttede projekter gennemførte. Der er bl.a. anlagt busbaner, ombygget stationsforpladser, indført signalprioritering og bedre trafikinformation. Disse tiltag er meget synlige i den kollektive trafik og betyder oftest en kortere rejsetid og en bedre oplevelse for passagererne i den kollektive trafik. Alle projekter i Passagerpuljen er gennemført.

Forsøgspuljen for mere energieffektive transportløsninger

Pulje til fremme af energieffektive transportløsninger, også kaldet Forsøgspuljen, er etableret som led i aftalen om 'En grøn transportpolitik' fra januar 2009. Puljen har haft i alt 4 ansøgningsrunder; den sidste i 2013. Der er ikke flere ansøgningsrunder.

Der er givet midler fra puljen til 57 projekter, for i alt 152 mio. kr. Formålet med puljen er at støtte forsøgsprojekter, der afprøver eller udvikler mere energieffektive transportløsninger, og puljen skal dermed bidrage til en reduktion af CO₂-udledningen fra transporten.

Der er ydet støtte fra puljen til en bred vifte af projekter, fx afprøvning af køretøjer, som benytter alternative drivmidler, udvikling af nye energieffektive transportteknologier og projekter, der bidrager til en mere energieffektiv transportadfærd.

Afsluttede projekter

55 projekter er afsluttet. Projekterne har på hver deres måde bidraget til at reducere CO₂-udledningen fra transporten. Dels direkte, fx ved at udskifte køretøjer med nye, som udnytter renere teknologier, og dels indirekte ved fx at opnå erfaringer med løsninger, der på længere sigt vil kunne implementeres.

Billede: Gasbusser i Fredericia

Puljen har skabt ny viden om muligheder for at nedbringe transportsektorens CO₂-udledning.

Samtidig kan der også drages den konklusion om de fleste projekter vedrørende afprøvning af nye teknologier, at teknologierne i mange af projekterne har været kendt forud for opstarten af projekterne, men de har ofte været så dyre, at private (eller offentlige) aktører ikke har villet investere i teknologien (f.eks. køretøjer). Samtidig har de nye teknologier ofte indeholdt et økonomisk usikkerhedsmoment; fx er der sket en kraftig udvikling i elbilteknologierne siden Forsøgspuljen startede i 2010.

Pulje til supercykelstier og cykelparkering

Der var ansøgningsrunder til Pulje til supercykelstier og cykelparkering i 2014 og i 2015. Puljen blev afsat i aftalen om 'Metro, letbane, nærbane og cykler' fra juni 2014.

I puljen kunne der fx søges tilskud til cykelparkering ved kollektive trafikknudepunkter, hvorved vilkårene for rejser, der kombinerer cykling og kollektiv trafik, forbedres. Cykelparkering i forbindelse med trafikknudepunkter styrker både cykling og den kollektive trafik.

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen administrerer den del af puljen, der omhandler cykelparkering, mens Vejdirektoratet administrerer den del af puljen, der omhandler supercykelstier.

I alt har 17 projekter fået støtte i puljens 2 ansøgningsrunder til projekter vedrørende cykelparkering. Disse projekter er støttet med i alt 41,3 mio. kr. Der er ikke flere ansøgningsrunder i Pulje til supercykelstier og cykelparkering.

Ved tildeling af midlerne fra puljen blev der lagt vægt på, at projekterne forbedrer cykelparkeringsforholdene, og at de er med til at styrke integrationen mellem den kollektive trafik og cykling. Der blev bl.a. tildelt støtte til cykelparkering ved Esbjerg og Kolding Banegård samt cykelparkering ved kollektive trafikknudepunkter i Aalborg Midtby.

Afsluttede projekter

Indtil nu er 14 projekter afsluttet. Der er etableret cykelparkeringspladser langs letbanen i Aarhus og langs med den kommende BRT-strækning i Aalborg. Frederiksberg Kommune har i samarbejde med CBS afsluttet et stort projekt med omlægning af cykelparkeringen mellem CBS og nedgang til metroen.

Ud over ovennævnte projekter er der fra puljen givet tilsagn til en række projekter, som administreres af Vejdirektoratet. Det drejer sig om de projekter, der omhandler supercykelstier. Disse projekter omtales ikke her.

Billede: Cykelparkering ved Esbjerg banegård

Pulje til busfremkommelighed

I 2014 blev der afsat midler til en ny Busfremkommelighedspulje til udmøntning i 2015. Puljen blev vedtaget i aftalen om 'Metro, letbane, nærbane og cykler' fra juni 2014. Puljen havde ansøgningsfrist i foråret 2015, og der er ikke flere ansøgningsrunder.

Fra puljen er der bl.a. tildelt støtte til en række tiltag på A-buslinjer med stort passagergrundlag. Movia har fået støtte til regional busfremkommelighed på flere S-bus-linjer, og blandt andre Silkeborg Kommune har fået støtte til etablering af en busbane igennem midtbyen.

Der er givet tilsagn om 50,6 mio. kr. til 18 projekter.

Afsluttede projekter

Der er indtil videre 14 afsluttede projekter i Busfremkommelighedspuljen. Projekterne omhandler ombygning af kryds med henblik på forbedret busfremkommelighed, opgradering af stoppesteder samt busbaner. De afsluttede projekter er gennemført i bl.a. Slagelse og Gentofte.

Billede: +Way i Gentofte

Pulje til investeringer i kollektiv bustrafik

I 2017 blev der afsat midler til en ny investeringspulje til udmøntning i 2017 og 2018. Puljen er en del af aftalen om 'Bedre og billigere kollektiv trafik'. Puljen havde ansøgningsrunder i oktober 2017 og i september 2018.

Fra puljen er der bl.a. tildelt støtte til elbusser i Esbjerg, fremkommelighedstiltag på linjerne 500S og 375R i Movias område, en ny busterminal ved Nyborg Banegård og en busluse i Køge.

Afsluttede projekter

Der er indtil nu afsluttet 5 projekter. Projekterne omhandler bl.a. busbaner i Herlev og Randers samt en analyse af en BRT-løsning i Lautrupparken i Ballerup.

Billede: BRT i Aalborg

82

337

Time	Destination
06:30	Skovkrogen
07:00	Skovkrogen
07:30	Skovkrogen
08:00	Skovkrogen
08:30	Skovkrogen
09:00	Skovkrogen
09:30	Skovkrogen
10:00	Skovkrogen
10:30	Skovkrogen
11:00	Skovkrogen
11:30	Skovkrogen
12:00	Skovkrogen
12:30	Skovkrogen
13:00	Skovkrogen
13:30	Skovkrogen
14:00	Skovkrogen
14:30	Skovkrogen
15:00	Skovkrogen
15:30	Skovkrogen
16:00	Skovkrogen
16:30	Skovkrogen
17:00	Skovkrogen
17:30	Skovkrogen
18:00	Skovkrogen
18:30	Skovkrogen
19:00	Skovkrogen
19:30	Skovkrogen
20:00	Skovkrogen
20:30	Skovkrogen
21:00	Skovkrogen
21:30	Skovkrogen
22:00	Skovkrogen
22:30	Skovkrogen
23:00	Skovkrogen
23:30	Skovkrogen
00:00	Skovkrogen